

3. Зашкільняк Л.О. Історія Польщі: від найдавніших часів до наших днів / Л.О. Зашкільняк, М.Г. Крикун. – Львів: Львівський нац. ун-т ім. Івана Франка, 2002. – 752 с.
4. Конституция Польши 1921 года // В. Н. Дурденевский. Послевоенные конституции Запада. – Л., 1924. – Ч. I. – С. 59-79.
5. Traktat między Głównymi mocarstwami sprzymierzonymi i stowarzyszonymi a Polska podpisany w Wersalu 28 czerwca 1919 r. // Dziennik ustaw Rzeczypospolitej Polskiej. Drugie półrocze. – Warszawa, 1920. – № 110. – Poz. 728. – S. 1933-1942.

Ілля Романович Данілов – студент I курсу юридичного факультету
 Сумського національного аграрного університету
 Науковий керівник: **Людмила Іванівна Рожкова** – доцент кафедри
 державно-правових дисциплін та українознавства
 Сумського національного аграрного університету,
 кандидат історичних наук, доцент

ДО ПИТАННЯ ПРО РЕФОРМУВАННЯ НАГОРОДНОЇ СИСТЕМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ

Необхідність відзначати та заохочувати нагородами існувала завжди. Перші державні нагороди, близькі за виглядом до сучасних орденів та медалей, з'явилися ще у Стародавньому Єгипті. Тривалий час існувала практика присвоєння відомчих нагород, зокрема, і працівникам правоохоронних органів.

За часів СРСР основними відомчими нагородами в органах МВС були: почесні знаки «Відмінник міліції», «За відмінну службу в МВС», «За відмінну службу у пожежній охороні». Після проголошення незалежності України в умовах формування національних правоохоронних органів почалася розробка власної нагородної системи. За період з 1991 по 2010 роки в Міністерстві внутрішніх справ було створено близько сотні різноманітних нагород. Майже півтора десятка з них мали статус загальноміліцейських відзнак, наприклад, – «Почесний працівник МВС України», «Лицар Закону», «Хрест Слави», «За безпеку народу» I та II ступенів, «Закон і честь», «Почесний знак МВС України», «За відзнаку в службі» I та II ступенів, «За міжнародне співробітництво у правоохоронній діяльності», «За сприяння органам внутрішніх справ України», «За розвиток науки, техніки та освіти» I та II ступенів, «За миротворчу діяльність», «Лицарю звитяги», «За сумлінну службу» I, II та III ступенів, Почесна грамота МВС України [1]. Також кожен структурний підрозділ МВС мав власні відзнаки: «Зразковий дільничний інспектор», «За сприяння в охороні громадського порядку», «За протидію наркозлочинності» I та II ступенів, «За сприяння протидії

наркозлочинності», «За протидію дитячій злочинності» I та II ступенів, «За сприяння протидії правопорушенням у дитячому середовищі» та інші.

Такий різнобій при масовому характері нагородження призводив до знецінення нагород, перетворення символів морального заохочення працівників за визначні вчинки чи сумлінну працю на звичайні прикраси на форменому одязі. З огляду на це керівництвом Міністерства внутрішніх справ було ухвалено рішення про впорядкування відомчих нагород та правил їх присвоєння. Спочатку планували знову розділити знаки на загальноміліцейські та окремих підрозділів. Однак потім «структурні» відзнаки взагалі скасували, залишивши 13 основних нагород.

5 серпня 2011 р. був виданий Наказ МВС № 520 «Про затвердження Положення про відомчі заохочувальні відзнаки Міністерства внутрішніх справ України». Цей документ не лише визначив перелік чинних міліцейських нагород, значно скоротивши їх список, а ще й уперше за останні 20 років повноцінно систематизував усю нагородну справу МВС. Згідно наказу, встановлювався такий перелік відомчих відзнак: «Почесний працівник МВС України»; «Лицар Закону»; «Хрест Слави»; «За безпеку народу»; «Закон і честь»; «Почесний знак МВС України»; «За відзнаку в службі» I та II ст.; «За міжнародне співробітництво у правоохоронній діяльності»; «За сприяння органам внутрішніх справ України»; «За професіоналізм в управлінні»; «За розвиток науки, техніки та освіти»; «За сумлінну службу» I-III ст.

Однак у подальшому ця система знову була реформована. Згідно з наказом №38 від 18.01.2013 року кількість нагород знов скоротилась до семи – трьох нагрудних знаків «За безпеку народу», «За відзнаку в службі» та «За відвагу в службі» і чотирьох медалей – медаль «10 років сумлінної служби», медаль «15 років сумлінної служби», медаль «20 років сумлінної служби», медаль «Ветеран служби» [2].

Іншими видами заохочувальних відзнак є: подяка, грамота, почесна грамота. На цьому активна законотворча діяльність у цій сфері майже припинилася, зазначені нагороди вручають і донині.

Із початком реформування системи МВС і створення Національної поліції у 2015 році постало питання підвищення престижу цієї соціально важливої, складної, емоційно та психологічно виснажливої праці. Адже поліцейський постійно перебуває в умовах взаємодії з правопорушниками та постраждалими від протиправних дій, нерідко ризикує власним життям та здоров'ям. І тому поряд з іншими проблемами реформування правоохоронних органів на порядок денний постало питання морального заохочення працівників за бездоганне несення служби з охорони громадського порядку, захисту прав і свобод громадян, за героїчні вчинки при виконанні службових обов'язків. Для нової Національної поліції були запроваджені нові нагороди – Нагрудний знак Національної поліції України «Гідність і честь» та відзнака «За службу державі». У 2017 році їй було присвоєно 114 правоохоронцям [3]. Серед нагороджених були і сумські патрульні поліцейські: С. Головань отримав нагрудну відзнаку

МВС «За відвагу у службі», С. Павленко, Н. Тютченко, А. Лемешко – грамоти МВС за надання екстреної медичної допомоги постраждалим. Крім того, залишається чинною система нагороджень співробітників іменною вогнепальною зброєю. За підрахунками Української асоціації власників зброї, сьогодні на руках у громадян перебувають близько від 40 до 50 тисяч одиниць нагородної вогнепальної зброї [4]. Така практика, на нашу думку, потребує ревізії, що пояснюється кількома причинами. По-перше, це може бути каналом для корупційних схем, коли зброя потрапляє в руки людей безвідповідальних. По-друге, зброя, що перебуває у постійному особистому володінні, становить потенційну небезпеку як для власника, так і для оточуючих. На нашу думку, система нагороджень потребує подальшого вдосконалення, це сприятиме підвищенню суспільного престижу служби у правоохоронних органах, зміцненню довіри громадян до нової поліції.

Література

1. О. Сопов, А. Торгоненко. За службу державі. Нагороди МВС України. 2016 р. URL: http://www.vto-orden.com.ua/static/media/files/book_mvsv.pdf
2. Про відомчі заохочувальні відзнаки Міністерство внутрішніх справ України. Наказ від 18.01.2013 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0233-13>
3. Реєстри нагородження Відзнакою «За службу державі» (Національна Поліція України). URL: <http://zvitiaga.org/catalog/award/vidznaka-zasluzhbu-derzhavi-nacionalna-policiya-u>
4. Герера Г., Зарубинський О. та ін.. Цивільна зброя в Україні: міфи та реальність. Українська дійсність і міжнародний досвід легалізації та контролю. URL: <http://uire.org.ua/wp-content/uploads/2015/11/TSivilna-zbroya.-Doslidzhennya-UIDE.pdf>

Ярослав Олегович Закоморний – курсант IV курсу факультету № 2

Харківського національного університету внутрішніх справ

Науковий керівник: Геннадій Геннадійович Дедурін – доцент кафедри українознавства Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат історичних наук

ПЕРЕМИР'Я ПІД ЗАМОСТЯМ – ПЕРША СПРОБА ПРАВОВОГО ВРЕГУЛЮВАННЯ УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКИХ СТОСУНКІВ ДОБИ ХМЕЛЬНИЧЧИНИ

Українсько-польські стосунки періоду Національно-визвольної війни мали надзвичайно драматичний характер. Втім, незважаючи на гостроту протистояння, вже наприкінці 1648 р. українською стороною